

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μέρος 1^ο

Εισαγωγή στην οφθαλμική κινητικότητα και τη διόφθαλμη όραση

Κεφ. Α. Οφθαλμική κινητικότητα

A.1. Η κίνηση κάθε ματιού χωριστά	14
A.2. Συζυγείς κινήσεις των ματιών	14
A.3. Μη συζυγείς κινήσεις των ματιών	15
A.4. Συναγωνιστές και ανταγωνιστές μύες	16
A.5. Οι θεμελιώδεις νόμοι της οφθαλμικής κινητικότητας	16
Ο νόμος του Hering	16
Ο νόμος του Sherington	16
A.6. Η κοντινή όραση	16
Το εγγύς αντανακλαστικό	16
Προσαρμογή	17
Σύγκλιση	19
Πηλίκιο ΠΣ/Π	19

Κεφ. Β. Ταξινόμηση των στραβισμών

B.1. Ορθοφορία – Ορθοτροπία	21
B.2. Ετεροφορία – Ετεροτροπία	21
B.3. Ψευδοστραβισμός	21
B.4. Συνεκτικοί μη συνεκτικοί στραβισμοί	23

Κεφ. Γ. Διόφθαλμη όραση

Γ.1. Ορόπτερο	24
Γ.2. Ο χώρος του Panum	25
Γ.3. Ταύτιση	25
Γ.4. Στερεοσκοπική όραση	26
Γ.5. Οι διαταραχές της διόφθαλμης όρασης στο στραβισμό	27
Σύγχυση και διπλωπία	28
Απώθηση	29
Ανώμαλη αμφιβληστροειδική αντιστοιχία	29
Απώθηση και ανώμαλη αμφιβληστροειδική αντιστοιχία	29
Αμβλυωπία	30

Μέρος 2°

Κλινικές περιπτώσεις - Συμπτώματα

Κεφ. 1. Συγκλίνοντες Στραβισμοί

1.1. Εσωτροπία με εμφάνιση κατά το 1° εξάμηνο της ζωής	34
1.2. Φάσεις οφθαλμικής παρέκκλισης μετά από εγχείρηση βρεφικής εσωτροπίας, ή εμφάνιση παρέκκλισης κατά την κάλυψη (Ασύνδετες παρεκκλίσεις)	39
1.3. Επίκτητη εσωτροπία με εμφάνιση μετά τον 6° μήνα	41
1.4. Επίκτητη εσωτροπία που διορθώνεται πλήρως με υπερμετρωπικά γυαλιά	42
1.5. Επίκτητη εσωτροπία που διορθώνεται μερικώς με υπερμετρωπικά γυαλιά	43
1.6. Επίκτητη εσωτροπία που διορθώνεται μερικώς με υπερμετρωπικά γυαλιά και είναι μεγαλύτερη κοντά	44
1.7. Επίκτητη εσωτροπία που δεν οφείλεται σε υπερμετρωπία (επίκτητη μη προσαρμοστική εσωτροπία)	46
1.8. Οξεία εμφάνιση εσωτροπίας σε παιδί	47
1.9. Εσωτροπία δευτερογενής από μειωμένη όραση	48
1.10. Εσωτροπία με μεταβολή της γωνίας κατά την άνω και κάτω βλεμματική στροφή (φαινόμενα A και V)	48
1.11. Εσωτροπία από τη γέννηση με περιορισμό απαγωγής	48
1.12. Συγκλίνων στραβισμός, επίκτητος με περιορισμό απαγωγής, σε ενήλικο άτομο	48
1.13. Επίκτητη εσωτροπία με σταθερή εναλλαγή φάσεων στραβισμού-ορθοφορίας σε παιδί	49
1.14. Ορθοτροπία με έσω παρέκκλιση κατά την κάλυψη (εσωφορία)	49
1.15. Φάσεις εσωτροπίας με διπλωπία και θολή όραση	50
1.16. Εσωτροπία με έναρξη κατά την ενήλικη ζωή	51
1.17. Εσωτροπία σε ηλικιωμένο άτομο μεγαλύτερη μακριά	52
1.18. Εσωτροπία σε υψηλή μυωπία	52
1.19. Παραμελημένη εσωτροπία σε ενήλικο	52
1.20. Υποτροπή εσωτροπίας που είχε χειρουργηθεί σε παιδική ηλικία	53
1.21. Εσωτροπία μετά από εγχείρηση για εξωτροπία	53

Κεφ. 2. Αποκλίνοντες Στραβισμοί

2.1. Εξωτροπία με εμφάνιση κατά το πρώτο εξάμηνο της ζωής	54
2.2. Επίκτητη εξωτροπία με εμφάνιση κατά τα πρώτα χρόνια της ζωής	54
2.3. Εξωτροπία μετά από μείωση της όρασης	58
2.4. Εξωτροπία, ή ορθοτροπία με περιορισμό προσαγωγής	59
2.5. Εξωτροπία μόνο για κοντά (ανεπάρκεια σύγκλισης)	59
2.6. Ίσια μάτια (ορθοτροπία) και εμφάνιση αποκλίνοντα στραβισμού μόνο κατά τη δοκιμασία κάλυψης (εξωφορία)	60
2.7. Εξωτροπία μετά από εγχείρηση εσωτροπίας	62
2.8. Απόκλιση του ματιού που καλύπτεται μετά από εγχείρηση βρεφικής εσωτροπίας ..	62
2.9. Παραμελημένη εξωτροπία σε ενήλικο	62

Κεφ. 3. Κάθετοι Στραβισμοί

3.1. Κάθετος στραβισμός περίπου ίδιος σε όλες τις βλεμματικές θέσεις	64
3.2. Κάθετος στραβισμός που μεταβάλλεται κατά τις οριζόντιες κινήσεις του βλέμματος (υπερλειτουργίες λοξών μυών)	66
3.3. Κάθετος στραβισμός, όπου το ένα, ή το άλλο μάτι παρουσιάζει άνω στροφή κατά την κάλυψη, ή φάσεις άνω παρέκκλισης	69
3.4. Κάθετος στραβισμός με περιορισμό άνω στροφής	70
3.5. Κάθετος στραβισμός με περιορισμό κάτω στροφής	70

Κεφ. 4. Στραβισμοί με μεταβολή της οριζόντιας γωνίας κατά τις κάθετες κινήσεις του βλέμματος (φαινόμενα A και V)

4.1. Φαινόμενο A	71
4.2. Φαινόμενο V	72

Κεφ. 5. Στραβισμοί με περιορισμό της κινητικότητας

5.1. Περιορισμός άνω στροφής του ενός ματιού	73
5.2. Περιορισμός άνω στροφής του ματιού από τη θέση προσαγωγής (σύνδρομο Brown)	77
5.3. Περιορισμός κάτω στροφής	79
5.4. Περιορισμός απαγωγής	80
5.5. Περιορισμός προσαγωγής	85
5.6. Περιορισμός προσαγωγής, άνω και κάτω στροφής με βλεφαρόπτωση και μυδρίαση	87
5.7. Παράδοση κινητικότητα μετά από παράλυση του κοινού κινητικού	90
5.8. Αδυναμία κάτω στροφής από την προσαγωγή με ανωτροπία και υπερλειτουργία κάτω λοξού	91
5.9. Οξεία εγκατάσταση περιορισμού της κινητικότητας με πόνο και διπλωπία	94
5.10. Γενικευμένος περιορισμός της κινητικότητας	96
5.11. Περιορισμοί κινητικότητας και στραβισμός σε κάταγμα κόγχου (κάταγμα blowout)	97
5.12. Αμφοτερόπλευρος περιορισμός κάθετης βλεμματικής στροφής	100
5.13. Εσωτροπία σε υψηλή μυωπία	100
5.14. Περιορισμοί κινητικότητας και στραβισμός σε δυσθυρεοειδική οφθαλμοπάθεια	102
Συμμετρική αμφοτερόπλευρη προσβολή των κάτω ορθών	105
Ετερόπλευρη προσβολή του κάτω ορθού, υποτροπία	105
Αμφοτερόπλευρη ασύμμετρη προσβολή των κάτω ορθών	106
Προσβολή έσω ορθών και κάτω ορθών	106
Προσβολή έσω ορθών	107
Επιπλοκές εγχειρήσεων στραβισμού στη δυσθυρεοειδική οφθαλμοπάθεια	107
5.15. Περιορισμοί κινητικότητας και στραβισμός σε μυασθένεια gravis	108
5.16. Εσωτροπία μεγάλου βαθμού με καθήλωση των ματιών σε θέση προσαγωγής και αδύνατη ενεργητική ή παθητική απαγωγή	109

Κεφ. 6. Δευτερογενείς στραβισμοί

6.1. Στραβισμός μετά από τοποθέτηση αντιγλαυκωματικής βαλβίδας	111
6.2. Διπλωπία / στραβισμός μετά από διαθλαστική χειρουργική	111
6.3. Στραβισμός μετά από εγχείρηση καταρράκτη	113
6.4. Στραβισμός μετά από εγχείρηση αποκόλλησης αμφιβληστροειδούς	113
6.5. Στραβισμός λόγω απώλειας όρασης	115
6.6. Στραβισμός μετά από αποσυμπίεση κόγχου	116
6.7. Στραβισμός μετά από ενδοσκοπική ενδορρινική χειρουργική	116
6.8. Στραβισμός και ανώμαλη θέση κεφαλιού σε σύνδρομο κρανιοσυνόστωσης	117

Κεφ. 7. Ανώμαλη θέση του κεφαλιού

7.1. Στροφή του κεφαλιού δεξιά ή αριστερά	120
7.2. Ανάσπαση του πώγωνα	122
7.3. Κατάσπαση του πώγωνα	123
7.4. Κλίση του κεφαλιού προς τον δεξιό, ή αριστερό ώμο	123

Κεφ. 8. Μειωμένη όραση

8.1. Εκτίμηση οπτικής οξύτητας	125
8.2. Εκτίμηση της όρασης στα παιδιά	126
8.3. Μειωμένη όραση στο ένα μάτι με ορθοτροπία	126
8.4. Μειωμένη όραση στο ένα μάτι παρουσία στραβισμού	129
8.5. Μειωμένη όραση και στα δύο μάτια σε παιδί	130
8.6. Ο ασθενής δεν βλέπει, ή υποκρίνεται;	131
8.7. Το μωρό βλέπει, ή είναι τυφλό;	133
8.8. Θεραπεία αμβλυωπίας	133
8.9. Παιδί με δυσκολία στο διάβασμα	136

Κεφ. 9. Διπλωπία

9.1. Ιστορικό, επισκόπηση, δοκιμασία κάλυψης	138
9.2. Μέτρηση γωνίας στις κύριες βλεμματικές θέσεις	140
9.3. Δοκιμασία παθητικής κινητικότητας	141
9.4. Εκτίμηση ισχύος μυός	141
9.5. Hess screen	141
9.6. Δοκιμασία με δίχρωμα γυαλιά	141
9.7. Δοκιμασία Maddox	142
9.8. Απλουστευμένη διαφορική διάγνωση διπλωπίας με περιορισμό κινητικότητας	144
9.9. Πρισματική εξουδετέρωση διπλωπίας	145

Κεφ. 10. Στραβισμός στους ενήλικες

10.1. Εισαγωγή	148
10.2. Διπλωπία μετά από εγχείρηση στραβισμού σε ενήλικο	149

Κεφ. 11. Νυσταγμός

11.1. Εισαγωγή	152
11.2. Συγγενής νυσταγμός	152
11.3. Νυσταγμός με ανώμαλη θέση κεφαλιού	153
11.4. Νυσταγμός εμφανιζόμενος μόνο κατά την κάλυψη του ενός ματιού	155
11.5. Νυσταγμός στη συγγενή εσωτροπία	155
11.6. Νυσταγμός εμφανιζόμενος κατά τον πρώτο χρόνο συνοδευόμενος από κινήσεις του κεφαλιού	156

Κεφ.12. Επιπλοκές εγχειρήσεων στραβισμού

12.1. Αιμορραγία κατά την εγχείρηση	157
12.2. Μετεγχειρητικός ερεθισμός	157
12.3. Μετεγχειρητικός πόνος	157
12.4. Dellen	158
12.5. Ορατή γραμμή στη θέση της αρχικής κατάφυσης	158
12.6. Πρόπτωση της κάψας του Tenon	158
12.7. Διέγερση του οφθαλμοκαρδιακού αντανακλαστικού	159
12.8. Αυξημένη αγγείωση επιτεφυκότα	159
12.9. Διάρθρωση σκληρού	159
12.10. Ανωμαλίες της θέσης των βλεφάρων	159
12.11. Εσωτερική οφθαλμοπληγία	161
12.12. Σύνδρομο ουλοποίησης και προσκόλλησης λιπώδους ιστού (fat adherence syndrome)	162
12.13. Οπισθοχώρηση, ή απώλεια μυός	162
12.14. Ανάπτυξη κύστης κάτω από τον επιτεφυκότα	163
12.15. Χρόνιο κοκκίωμα από ράμμα	163
12.16. Ισχαιμία προσθίου ημιμορίου	163
12.17. Διατομή της κατάφυσης του κάτω λοξού	165
12.18. Διατομή του τένοντα του άνω λοξού	165
12.19. Καθήλωση του κάτω λοξού στην κατάφυση του έξω ορθού	165
12.20. Μετεγχειρητικό σύνδρομο Brown	166
12.21. Σύνδρομο αναστολής άνω στροφής (antielelevation syndrome)	166
12.22. Κυτταρίτις κόγχου	166
12.23. Ενδοφθαλμίτις	167
12.24. Μετεγχειρητική μεταβολή της διαθλαστικής κατάστασης του ματιού	167
12.25. Μετεγχειρητική διπλωπία	167

Παράρτημα

Δοσολογία εγχειρήσεων στραβισμού	168
--	-----

Βιβλιογραφία	173
--------------------	-----

Ευρετήριο	178
-----------------	-----